

Kansallinen julkaisuportaali julkaisutietojen kokoajana

Tieteen julkisuus -seminaari, Jyväskylä 12.4.2013

Jyrki Ilva (jyrki.ilva@helsinki.fi)

Julkaisutietojen tallennus yliopistoissa

- JURE-projektissa (2009-2011) suunniteltua yhteistä kansallista julkaisurekisteriä tai tutkimuksenhallintajärjestelmää ei syntynyt
 - Tuloksena hajautettu malli: yliopistot rakentavat edelleen omia tutkimuksenhallintajärjestelmiään, joko yksin tai yhteistyössä toisten kanssa
- Käytössä useita erilaisia teknisiä järjestelmiä: SoleCRIS, Pure, Converis, Tutka, jne.
 - Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja Turun yliopisto valinneet jo uuden järjestelmän, muutamat muut suunnittelevat hankintaa
- Paikallisen tason vastuutahot ja prosessit vaihtelevat
 - Joissakin yliopistoissa tutkijat tallentavat itse julkaisutietojaan, joissakin tallennus tehdään virkailijatyönä

Kerättävät tiedot

- Yliopistojen julkaisurekistereista kerättävät tiedot määritellään OKM:n vuosittain julkaisemassa Yliopistojen tiedonkeruiden käsikirjassa
- Osa kentistä pakollisia, osa vapaaehtoisia, osaa käytetään vain tietyissä julkaisutyypeissä
- Yliopistojen järjestelmissä saattaa olla muitakin tietoja

Alla on listattu julkaisutiedonkeruun latauksessa vaadittavat pakolliset tiedot.

Tiedonkeruukohta	Julkaisutyyppit A-E	Julkaisutyyppit F-I
3.3.1.1 Julkaisutyyppi	X	X
3.3.1.2 Julkaisun tieteenala	X	X
3.3.1.3 Julkaisun koulutusala	X	X
3.3.1.4 Organisaation tekijät	X	
3.3.1.5 Organisaation alayksikkö		
3.3.1.6 Julkaisun tekijät	X	
3.3.1.7 Julkaisun tekijöiden lukumäärä	X	
3.3.1.8 Kansainvälinen yhteisjulkaisu	X	
3.3.1.9 Julkaisun nimi	X	
3.3.1.10 Julkaisuvuosi	X	
3.3.1.11 Volyymi		
3.3.1.12 Numero		
3.3.1.13 Sivut		
3.3.1.14 Artikkelinumero		
3.3.1.15 Julkaisun kieli		
3.3.1.16 Lehden / sarjan nimi	*	
3.3.1.17 ISSN	*	
3.3.1.18 ISBN	*	
3.3.1.19 Emojulkaisun nimi	*	
3.3.1.20 Emojulkaisun toimittajat		
3.3.1.21 Kustantaja	*	
3.3.1.22 Julkaisun kustannuspaikka		
3.3.1.23 Julkaisumaa		
3.3.1.24 Julkaisun kansainvälisyys	X	X
3.3.1.25 DOI tunniste		
3.3.1.26 Pysyvä verkko-osoite		
3.3.1.27 Avoin saatavuus	X	
3.3.1.28 Lähdetietokannan koodi		
3.3.1.29 EVO -julkaisu		
3.3.1.30 Julkaisun julkaisuforumiluokitus korkeakoulussa		
3.3.1.31 Julkaisun korkeakoulukohtainen id		

* Pakollisuus riippuu julkaisutyypistä, ks. alla

OKM:n tiedonkeruu ja raportointiportaali

- Yliopistojen julkaisutiedot (v. 2011 lähes 32.000 eri julkaisua) kerätään vuosittain Excel-formaatissa yliopistojen omista rekistereistä OKM:n tietovarastoon
 - CSC yhdistää tiedostot, tunnistaa yliopistojen väliset yhteisjulkaisut ja julkaisukanavien julkaisufoorumiluokat
 - Kukin raportoitu julkaisu Excel-tiedostossa omalla rivillään
 - Tietoja tarkistetaan ja korjataan OKM:n, CSC: n ja yliopistojen yhteistyönä
- CSC:n ylläpitämä Vipunen-raportointiportaali (<http://vipunen.csc.fi>) tarjoaa tutkimushallinnon tarvitsemat tilastolliset analyysimahdolliset
 - Tavalliselle käyttäjälle näkyvät tiedot kuitenkin vain numeroita, miten päästä niiden taakse?

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	
1	Julkaisun numero (OKM)	Organisaatio	Organisaationumero	Tieteenala I	Tieteenala II	Tieteenala III	Tieteenala IV	Tieteenala V	Tieteenala VI	Julkaisun otsikko	
2	1	Oulun yliopisto	1904	317	3111	3126				(Pro)renin receptors and angiotensin converting enzyme 2/angiotensin-(1-7)/	
3	1	Itä-Suomen yliopisto	10088	3111						(Pro)renin receptors and angiotensin converting enzyme 2/angiotensin-(1-7)/	
4	2	Tampereen teknillinen yliopisto	1915	113						(Virtual) friends will be (virtual) friends	
5	2	Turun yliopisto	10089	616						(Virtual) Friends will be (Virtual) friends? Are Virtual friends as good as the "r	
6	3	Aalto-yliopisto	10076	6131	6132					??19???	
7	3	Aalto-yliopisto	10076	6131	6132					??19???	
8	4	Helsingin yliopisto	1901	611	614					[Book review]	
9	5	Helsingin yliopisto	1901	112						[Book Review]	
10	6	Åbo Akademi	1903	1171						1.8 Ga magmatism in southern Finland: strongly enriched mantle and juvenile	
11	6	Turun yliopisto	10089	1171						1.8 Ga magmatism in southern Finland: strongly enriched mantle and juvenile	
12	7	Helsingin yliopisto								Silicon Particles for Investigation of Drug Delivery	
13	7	Turun yliopisto								Silicon Particles for Investigation of Drug Delivery	
14	8	Helsingin yliopisto	1	Oulun yliopisto					1904	317	ciated with dysmorphic features and deviant psych
15	8	Oulun yliopisto	1	Itä-Suomen yliopisto					10088	3111	yl)-sn-glycero-3-phosphocholine, an Oxidized Ph
16	9	Helsingin yliopisto	1	Itä-Suomen yliopisto					1915	113	yl)-sn-glycero-3-phosphocholine, an Oxidized Ph
17	9	Aalto-yliopisto	2	Tampereen teknillinen yliopisto					10089	616	arboxy-2-hydroxyethyl)deoxyadenosine: A DNS e
18	10	Åbo Akademi	2	Turun yliopisto					10076	6131	irboxy-2-hydroxyethyl)deoxyadenosine: A DNA e
19	10	Itä-Suomen yliopisto	2	Turun yliopisto							ncer risk: an extended case-control study by the
20	11	Helsingin yliopisto	3	Aalto-yliopisto							ncer risk: an extended case-control study by the
21	11	Itä-Suomen yliopisto	3	Aalto-yliopisto							ncer risk: an extended case-control study by the
22	12	Oulun yliopisto	10088	3111							8-hydroxydeguanosine and nitrotyrosine are prognostic factors in urinary blac
23	12	Itä-Suomen yliopisto	10088	3111							8-hydroxydeguanosine and nitrotyrosine are prognostic factors in urinary blac
24	13	Oulun yliopisto	1904	3126	3121						99m Technetium nanocolloid scintigraphy in prognostication of early RA
25	13	Tampereen yliopisto	1905	319							99m Technetium nanocolloid scintigraphy in prognostication of early RA
26	14	Helsingin yliopisto	1901	3142							A 5-Year Prospective Quality of Life Analysis Following Laparoscopic Adjustabl
27	14	Turun yliopisto	10089	3126							A 5-year prospective quality of life analysis following laparoscopic adjustable
28	15	Helsingin yliopisto	1901	318							A cell spot microarray method for production of high density siRNA transfecti
29	15	Turun yliopisto	10089	3111	1182						A cell spot microarray method for production of high density siRNA transfecti
30	16	Oulun yliopisto	1904	113	3126						A characteristic time sequence of epileptic activity in EEG during dynamic pen
31	16	Tampereen teknillinen yliopisto	1915	217							A characteristic time sequence of epileptic activity in EEG during dynamic pen
32	17	Åbo Akademi	1903	215							A chemical engineering approach to cellulose substitution kinetics
33	18	Åbo Akademi	1903	215							A chemical engineering approach to cellulose substitution kinetics
34	19	Helsingin yliopisto	1901	3123							A common variant at the TERT-CLPTM1L locus is associated with estrogen rece
35	19	Oulun yliopisto	1904	3122							A common variant at the TERT-CLPTM1L locus is associated with estrogen rece
36	19	Itä-Suomen yliopisto	10088	3111							A common variant at the TERT-CLPTM1L locus is associated with estrogen rece
37	20	Helsingin yliopisto	1901	3121							A Common Variant in TFB1M Is Associated with Reduced Insulin Secretion and
38	20	Itä-Suomen yliopisto	10088	3121							A Common Variant in TFB1M Is Associated with Reduced Insulin Secretion and
39	21	Lappeenrannan teknillinen yliopisto	1914	1172	116						A comparative experimental study on methyl orange degradation by electrocl
40	21	Itä-Suomen yliopisto	10088	218	116						A comparative experimental study on methyl orange degradation by electrocl
41	22	Helsingin yliopisto	1901	518							A comparison of medical students' perceptions of three experiential methods
42	22	Tampereen yliopisto	1905	518	516	6131					A comparison of medical students' perceptions of three experiential methods
43	23	Helsingin yliopisto	1901	3124							A comparison of two hospital districts with low and high figures in the compul
44	23	Tampereen yliopisto	1905	3124							A comparison of two hospital districts with low and high figures in the compul
45	23	Turun yliopisto	10089	316							A comparison of two hospital districts with low and high figures in the compul

Opiskelijat

Tutkinnot

Opintosuoritukset

Henkilöstö

Korkeakouluverkko

Kansainvälisyys

Julkaisut

Avoin yliopisto-opetus ja
täydennyskoulutus

Harjoittelukoulut

[Avaa raportti uuteen ikkunaan](#)

Yliopistojen julkaisut julkaisutyypeistä A-E

	A1	A2	A3	A4	B1	B2	B3	C1	C2
2010	13 929	700	2 859	4 460	2 306	1 784	1 594	541	793
2011	13 971	682	3 031	4 451	2 089	1 589	1 315	457	710
Aalto yliopisto	1 458	25	132	1 247	64	100	185	21	33
Helsingin yliopisto	4 362	277	1 017	427	793	431	332	137	182
Teologinen koulutus	45	6	78	8	42	49	3	13	12
Humanistinen koulutus	197	20	381	83	209	156	42	26	63
Kasvatustieteellinen koulutus	110	5	81	48	36	46	11	18	22
Yhteiskuntatieteell. koulutus	263	18	203	20	150	114	18	30	47
Psykologian koulutus	117	2	8	4	12	5			1
Oikeustieteellinen koulutus	64	2	83	2	64	34	9	23	8
Luonnontieteellinen koulutus	1 599	43	121	191	91	14	208	19	20
Maatalous-metsätiet. koulutus	186	6	16	23	12	4	30	8	4
Lääketieteellinen koulutus	1 513	157	33	16	168	9	4		5
Hammaslääketieteell. koulutus	64	4	1	12	1				
Eläinlääketieteell. koulutus	111	4	10	10	5		7		
Farmasian koulutus	93	10	2	10	3				
Itä-Suomen yliopisto	1 430	92	223	209	169	139	50	47	46
Jyväskylän yliopisto	958	35	439	279	149	252	62	49	93

Actions ▾

Parameters

Valitse ensimmäinen rivimuuttuja

Vuosi

Valitse toinen rivimuuttuja

Yliopisto

Valitse kolmas rivimuuttuja

Koulutusala

Rajaa tilastovuoden mukaan

2010; 2011

Rajaa yliopiston mukaan

Aalto yliopisto; Helsingin yliopisto

Rajaa koulutusalan mukaan

Teologinen koulutus; Humanistinen

Rajaa julkaisutyyppikoodin mukaan

A1; A2; A3; A4; B1; B2; B3; C1; C2

Rajaa sen mukaan onko kyseessä kansainvälinen yhteisjulkaisu

Ei ole kv-yhteisjulkaisu; On kv-yhteisjulkaisu

Rajaa julkaisun kansainvälisyyden mukaan

Kotimainen; Kansainvälinen

Apply

Mihin erillistä julkaisuportaalia tarvitaan?

- Julkaisuportaali = julkaisutason viitetietojen selailuun ja niistä tehtäviin hakuihin optimoitu käyttöliittymä
- Lisää OKM:n tiedonkeruun läpinäkyvyyttä
- Suomalaisten yliopistojen henkilökunnan julkaisutiedot (sekä kansainväliset että kotimaiset julkaisut) kootusti yhdessä paikassa

Julkaisuportaalin prototyyppi

- Kansalliskirjasto toteutti prototyypin VuFind-ohjelmistolla syksyn 2012 aikana
 - Kolmen henkilötyökuukauden projekti, käynnistyi syyskuussa
 - Rahoitus CSC:n koordinoimasta RAKETTI-hankkeesta
 - Testiaineistona yliopistojen vuoden 2011 julkaisudata (julkaisutyyppit A-E)
- Julkaisuportaalin prototyypille rakennettiin oma VuFind-instanssi
 - Kehitystyössä keskityttiin toiminnallisuuksiin, lopullinen ulkoasu tehdään myöhemmin
 - Tavoitteena oli testata sitä, miten hyvin VuFindin kaltainen tekninen järjestelmä soveltuu julkaisudatan esittämiseen

VuFind – avoimen lähdekoodin käyttöliittymäohjelmisto

- Kehitetty Villanovan yliopistossa USA:ssa
- Versio 1.0 julkaistiin vuonna 2010
- Perustuu Apachen Solr-hakuteknologiaan
- Käytössä myös Kansallisen digitaalisen kirjaston asiakasliittymässä (<http://www.finna.fi>)

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

FINNA BETA

Tietoa Haku Apua Palaute | Kirjautu sisään Svenska | English

Suomen arkistojen, kirjastojen ja museoiden aarteet samalla haullla

Jo yli 7 620 384 aineistotietoa!

Hae... Koko tietokannasta Tarkennettu haku

Tietoa tarvitseville ja elämyksiä etsiville

Finna on uudenlainen tiedonhakupalvelu kaikille arkistojen, kirjastojen ja museoiden palveluiden käyttäjille.

Finna on nyt testikäytössä. Kokeile hakua, [anna palautetta](#) tai [lue lisää](#) palvelusta!

Haullla löydät...

- Asiakirjoja
- Nuotteja
- Esineitä
- Opinnäytteitä
- Karttoja
- Taideteoksia
- Kirjoja
- Tietokantoja
- Kuvia
- Videoita
- Lehtiä ja artikkeleita
- Äänitteitä

Kokoelmien helmiä

- Constantinus Africanus: Theorica Pantegni
- A. K. Cajanderin kamera
- Tyypitalopiiirustukset
- JYX-julkaisuarkisto

Julkaisuportaali ja julkaisudata

- Portaali sisältää vain yliopistojen raportoimaa dataa
 - Alkaa vuodesta 2011: vanhempaa dataa ei kattavasti saatavilla + laatu kirjavaa
 - Kukin julkaisu mukana vain kerran
 - Tekijöitä ei tunnistettu (tarvittaisiin tunnisteet/tutkijarekisteri)
- Mitä datalle tehtiin?
 - Yhteisjulkaisujen tiedot yhdistettiin automaattisesti; eri yliopistojen raportoimista tiedoista valittiin kenttä kerrallaan yksi versio
 - Korjattiin ja siivottiin dataa automaattisesti (esim. tekijöiden nimiä)
 - Generoitiin tietojen pohjalta joitakin uusia kenttiä (mm. tekijä-yliopisto-parit)

Käyttöliittymän räätälöinti

- VuFindin käyttöliittymän valmiit haun rajausvaihtoehdot (fasetit) muokattiin julkaisudatan kannalta optimaaliseen muotoon
- Tarkennettuun hakuun lisättiin mahdollisuus valita monta vaihtoehtoa (esim. julkaisuforumiluokkaa tai julkaisutyyppiä) yhtä aikaa
- Rakennettiin selailumahdollisuuksia myös julkaisukanaville ja yliopistojen alayksiköille
- Poistettiin portaalin käyttötarkoitusten kannalta turhia ominaisuuksia
- Käyttöliittymä suunniteltiin alusta lähtien kolmikieliseksi (suomi, ruotsi, englanti)

Havainnot

- VuFind soveltui käyttöliittymän rakentamiseen varsin hyvin
 - Vaikka datan muokkaaminen vaati odotettua enemmän työtä, projekti pysyi aikataulussa eikä vastaan tullut ylitsepääsemättömiä ongelmia
 - Käyttöliittymään enemmän ominaisuuksia kuin alun perin suunniteltiin
- Julkaisutiedoissa vielä monenlaisia puutteita, jotka tulevat portaalissa näkyviin
 - Esim. julkaisujen tieteenalat määritelty eri yliopistoissa erilaisilla metodeilla, tekijöiden ja julkaisujen nimissä runsaasti ongelmia
 - Puutteet eivät yleensä tiedonkeruun päämäärien kannalta merkittäviä
 - Mahdolliset korjaukset (jos niitä tehdään?) kannattaisi tehdä originaalidataan, mutta tiedonkeruun prosessit eivät tue tietojen dynaamista päivittämistä
- Julkaisutietojen keruu itseään korjaavana prosessina?

Julkaisuportaalin prototyyppi

- Löytyy tällä hetkellä osoitteesta
<http://jupo-kktest.lib.helsinki.fi/vufind/>

Näytetään 1 - 20 yhteensä 366 osumasta haulle: "", hakuaika: 0.06s

Järjestä Relevanssi

Rajaa hakua

1 [Enhancing single-parameter quantum charge pumping in carbon-based devices](#)

Tekijä(t): [Torres, Luis E. F. Foa; Calvo, H. L.; Gomes, da Rocha Claudia; Cuniberti, G.](#)
Applied Physics Letters American Institute of Physics 2011

[Hae kokoteksti](#)

2 [Environmental life-cycle costing - a code of practice, Editorial](#)

Tekijä(t): [Swar, Thomas; Hunkeler, David; Klöpffer, Walter; Pesonen, Hanna-Leena; Citroth, Andreas; Brent, Alan; Pagan, Robert](#)
Journal of Life Cycle Assessment Springer 2011

3 [Epistemic Pluralism and Multi-Perspective Knowledge Organization - Explorative Conceptualization of Topical Content Domains](#)

Tekijä(t): [Kaipainen, Mauri; Hautamäki, Antti](#)
Knowledge Organization ERGON-Verlag 2011

4 [Erityspedagogiikan tieteenalaidenteetin rakentuminen professorien puheessa](#)

Tekijä(t): [Puro, Erika; Sume, Helena; Vehkakoski, Tanja](#)
Kasvatus Suomen kasvatustieteellinen seura 2011

5 [Erottava tekijä](#)

Tekijä(t): [Brattico, Pauli](#)
Virittäjä Kotikielen seura 2011

6 [Geographical trends in the yolk carotenoid composition of the pied flycatcher \(*Ficedula hypoleuca*\)](#)

Tekijä(t): [Eeva, Tapio; Ruuskanen, Suvii; Salminen, Juha-Pekka; Belskii, Eugen; Järvinen, Antero; Kerimov, Anvar; Korpimäki, Erkki; Krams, Indrikis; Moreno, Juan; Morasinotto, Chiara; Mänd, Raivo; Orell, Markku; Qvarnström, Anna; Siitari, Heli; Slater, Fred M.; Tilgar, Vallo; Visser, Marcel E.; Winkel, Wolfgang; Zang, Herwig; Laaksonen, Toni](#)
Oecologia Springer 2011

7 [Geographical Variation in Egg Mass and Egg Content in a Passerine Bird](#)

Tekijä(t): [Ruuskanen, Suvii; Siitari, Heli; Eeva, Tapio; Belskii, Eugen; Järvinen, Antero; Kerimov, Anvar; Krams, Indrikis; Moreno, Juan; Morasinotto, Chiara; Maend, Raivo; Moesti, Erich; Orell, Markku; Qvarnstrom, Anna; Salminen, Juha-Pekka; Slater, Fred; Tilgar, Vallo; Visser, Marcel E.; Winkel, Wolfgang; Zang, Herwig; Laaksonen, Toni](#)
PLoS One the Public Library of Science (PLoS) 2011

8 [Geographical variation in host use of a blood-feeding ectoparasitic fly - implications for population invasiveness](#)

Tekijä(t): [Vällimäki, Panu; Kaitala, Aina; Madzlien, Knut; Härkönen, Laura; Varkomvi, Gergely; Heikkilä, Jari; Jaakola, Meri; Ylönen, Hannu; Kortel, Raine; Ytrehus, Bjornar](#)
Oecologia Springer 2011

9 [Advantages of locating LAGUNA in Pyhäsalmi mine](#)

Tekijä(t): [Trzaska, W. H.; Enqvist, T.; Ioutsenvaara, J.; Kalliokoski, T.; Kokko, E.; Kuusiniemi, P.; Loo, K.; Maalampi, J.; Nuitten, G.; Rähä, T.; Risikko, T.; Roinisto, J.; Rummukainen, Kari; Sarkamo, J.](#)
Progress in Particle and Nuclear Physics Elsevier 2011

[Hae kokoteksti](#)

10 [Estimates for deviations from exact solutions of the Cauchy problem for Maxwell's equations](#)

Tekijä(t): [Pauly, Dirk; Repin, Sergey; Rossi, Tuomo](#)
Annales Academiae Scientiarum Fennicae Mathematica Academia Scientiarum Fennica 2011

Poista rajaukset

- Julkaisutyyppi: A1 Alkuperäisartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä
- Organisaatio: Jyväskylän yliopisto
- Julkaisuforumiluokka: 2

Organisaatio

- Jyväskylän yliopisto ✓
- Helsingin yliopisto (55)
- Oulun yliopisto (17)
- Itä-Suomen yliopisto (15)
- Tampereen yliopisto (12)
- [lisää ...](#)

Tekijä

- Rak, Jan (14)
- Äystö, Juha (14)
- Greenlees, Paul (13)
- Jones, Peter (13)
- Kim, Dong Jo (13)
- [lisää ...](#)

Koulutusala

- Luonnontieteellinen (224)
- Psykologia (46)
- Kasvatustieteellinen (33)
- Humanistinen (31)
- Liikuntatieteellinen (25)
- [lisää ...](#)

Tieteenala

- Fysiikka (116)
- Psykologia (41)
- Ekologia, evoluutiobiologia (33)
- Liikuntatiede (27)
- Kemia (26)
- [lisää ...](#)

Julkaisuforumiluokka

- 2 ✓

Julkaisutyyppi

- A1 Alkuperäisartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä ✓

Kieli

- englanti (331)
- suomi (31)

Julkaisuportaali: prototyypistä eteenpäin

- Prototyypin viimeistely ja avaaminen laajempaan käyttöön kevään 2013 aikana
 - Päätös portaalin nimestä ja verkko-osoitteesta
 - Portaalin ominaisuuksien (mm. kieliversiointi) ja ulkoasun viimeistely
 - Julkaisudataan (julkaisuforumiluokat) tehtävät päivitykset
- Yliopistoilta ja muilta sidosryhmiltä toivottu kommentteja
 - Valikoidulle kohderyhmälle osoitettu testaus ja käyttäjäkysely järjestettiin helmi-maaliskuussa Tampereen ja Turun yliopistoissa

Poimintoja kyselyn tuloksista

- Yhteensä 40 vastausta, numeromuotoiset vastaukset asteikolla 1-5
- Kysymykset käsittelivät mm. yleisesti portaalin tarpeellisuutta...
 - Miten toivottavana pidät Julkaisuportaalin kaltaisen kansallisen palvelun olemassaoloa? 4,56
 - Miten tärkeänä pidät yliopistojen julkaisutietojen avointa saatavuutta? 4,70
- ... ja testauksen aikana syntyneitä mielikuvia itse portaalista
 - Minkä yleisarvosanan antaisit portaalin käytettävyydelle? 3,73
 - E erityisen positiivista palautetta saivat rajaus- (4,10) ja hakumahdollisuudet (3,98), myös datan laatua (3,54) pidettiin suhteellisen hyvänä
- Lisäksi saatiin paljon vapaata sanallista palautetta

Kyselyssä esiin nousseita vertailukohtia...

”Muistuttaa käytöltään hyvin paljon PubMed-systeemiä”

”Hyvä tapa erotella nimenomaan kotimaiset julkaisut verrattuna esim. Google Scholariin”

”Hyvin samantapainen kuin kirjastomme hakujärjestelmä”

”Järjestelmän käyttö onnistui hyvin, SoleCris-tyyppinen”

”Esim. asunnonhakuportaaleissa voi määrittää joustavasti lisää ehtoja saaden kokoajan tietää, montako kohdetta rajaus sillä hetkellä kattaa”

”Ainakin fyysikoilla ja tähtitieteilijöillä on jo olemassaoleva vastaava maailmanlaajuinen palvelu joten suurta lisäarvoa tästä ei ole”

Käyttökokemukset alkuhämmennyksen jälkeen pääasiassa positiivisia...

- ”Järjestelmän antama ensi vaikutus ei ole kovin hyvä, mutta heti kun saa jotain tuloksia niin haku alkaa sujumaan.”
- ”Ehdin vieraillla portaalissa muutaman kerran ennen kuin huomasin, että siitä saa ulos tietoa enemmän, mitä ensialkuun näytti. Hakuvalikko antaa ymmärtää, että hakujen valikoima on suppea, mutta yksittäisien julkaisujen tietoihin sisälle meneminen paljastaa, että voikin tehdä mitä erilaisimpia hakuja.”
- ”Todella hyvät haku- ja haunrajausmahdollisuudet! Järjestelmän käyttö onnistui hyvin.”
- ”Periaatteessa käyttöliittymä toimi hyvin, mutta tiettyjä heikkouksia tuli vastaan. Voi olla, että ongelmat johtuivat pääasiassa itse datan virheistä, ei niinkään käyttöliittymän ongelmista. Suurin haaste onkin saada metadata yhteneväiseksi eri yliopistojen kesken.”

Portaalin päämäärät?

Miten tärkeitä ovat mielestäsi seuraavat päämäärät asteikolla 1 = ei lainkaan tärkeä, 5 = erittäin tärkeä:

Yliopistojen julkaisutietojen avoin saatavuus	4,70
Pääsy portaalin kautta myös itse julkaisuihin	4,48
Yliopistojen julkaisutietojen vertailukelpoisuus	4,36
Yliopistojen rahoitusmallin läpinäkyvyys julkaisutietojen osalta	4,23
Yliopistojen julkaisutietojen saatavuus avoimena datana	4,08
Yliopistojen julkaisutietojen kansainvälinen näkyvyys	4,00

”Pidän sitä ehdottoman välttämättömänä ja monin tavoin tarpeellisena paitsi tutkimuksen läpinäkyvyyden ja yleisen keskustelun myös moniulotteisen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisäämisen kannalta.”

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

”Portaali nostaa julkaisemisen profiilia ja merkitystä yliopistojen tuotoksena yhdessä uuden rahoitusmallin kanssa aivan eri tasolle kuin ennen. Uskon, että julkaisutietojen esittäminen yhtenäisesti ja laatuluokitusten mukaisesti, puskee myös tutkijoita miettimään julkaisemistaan ja julkaisukanavia aiempaa tarkemmin”

”Tutkimuksen arvioinnin lisääntyvä perustaminen julkaisuportaalin kaltaisiin rekistereihin on varsin ajankohtainen ongelma, joka alkaa helposti ohjata tehtävää tutkimusta ja sen julkaisemista vaikka juhlapuheissa usein toisin esitetäänkin. Jo nyt portaalissa näytetään kunkin julkaisun julkaisuforumiluokka ja on vain ajan kysymys milloin näitä aletaan laskea tutkijakohtaisesti esim. vuositasolla.”

Mitkä tiedot ovat tärkeitä?

- Tekijätietojen näkyvyydestä portaalissa käyty keskustelua
 - Tiedonkeruun ja portaalin päämääränä julkaisutoiminnan tarkastelu yleisemmällä tasolla (organisaatiot, tieteenalat)
 - Vrt. myös Julkaisufoorumin käyttötarkoituksia koskevat ohjeet
 - Paradoksaalista kyllä vastaajat pitivät kuitenkin tekijäkohtaista haku- ja rajausmahdollisuutta tärkeimpänä

Miten tarpeellisina pidät seuraavia haku- ja rajausmahdollisuuksia asteikolla 1 = ei tarpeellinen, 5 = erittäin tarpeellinen	
Tekijä	4,85
Julkaisuvuosi	4,55
Yliopisto	4,23
Tieteenala	4,13
Julkaisutyyppi	4,13
Julkaisuforumiluokka	4,10
Lehden/sarjan nimi	4,03
Laitos/oppiaine	3,68
Kieli	3,55
Kustantajan nimi	3,35
Koulutusala	3,18
Julkaisumaa	3,18

Hyötyjä ja haittoja tutkijoiden näkökulmasta

- ”Hyötynä suomalaisten yliopistojen ja tutkijoiden vertailtavuus. Heikkoutena, että hakuportaalina rajoittuu vain suomalaisten yliopistojen julkaisuihin.”
- ”Oletan, että yhtenäistää julkaisujen/julkaisumuotojen kirjaamistapoja [...] Tekee näkyväksi yliopistojen ja niiden yksiköiden antia eri tutkimuskentille, koska voi hakea tarkkojakin hakuja, esim. ketkä ja mistä organisaatioista julkaisevat [...] tietyn alan arvostetuilla julkaisukanavilla. Tuo hyvin näkyvyyttä myös "rivitutkijoille", jotka julkaisevat paljon ja toisin päin; järjestelmä on armoton... tutkija näkyy vain jos julkaisee.”
- ”[Voi johtaa] tilanteeseen jossa esim. humanistisille aloille tyypillistä pidempikestoista tutkimusta ei enää "kannata" tehdä eikä rahoittaa, vaan keskitytään tutkimukseen josta on mahdollista tuottaa nopeasti paljon pisteitä.”
- ”Tiede ja hyvät tutkijat hyötyvät uskoakseni Julkaisuportaalin kaltaisesta palvelusta. Mahdolliset haitat ovat yhteiset minkä tahansa avoimen nettidatan kanssa - kaikki on luettavissa netistä hetkessä. Avoimuuden hyödyt ovat kuitenkin nähdäkseni haittoja suuremmat.”

Julkaisuportaalin jatkokehitys

- Päivitys toistaiseksi eräajona vuosittain kun edellisen vuoden data on valmis
 - Yliopistojen vuoden 2012 julkaisudata lisätään sen jälkeen kun se on kerätty ja tarkistettu (alkusyysy 2013?)
- Halutaanko tulevaisuudessa mukaan myös muiden sektorien (ammattikorkeakoulut, valtion sektoritutkimuslaitokset, sairaanhoitopiirit) julkaisudataa?
- Tarvitaan selkeät prosessit ja vastuutahot palautteen käsittelyyn ja mahdolliseen virheellisten tietojen korjaamiseen

Mahdollisia tulevia kehityssuuntia (1): julkaisukanavien ja tekijöiden tunnistaminen

- Kytkenät Julkaisufoorumi-hankkeessa koottuun julkaisukanavalistaan
 - Portaalin tietueisiin lisätään Julkaisufoorumin käyttämät julkaisukanavien ID:t, minkä jälkeen linkitys JuFon lehtilistan ja portaalin välillä mahdollista
- Samannimisten tekijöiden erottaminen ja saman tekijän nimimuotojen yhdistäminen
 - CSC selvittää tutkijoiden tunnistamisen ja kansallisen tutkijarekisterin toteutuksen vaihtoehtoja vuoden 2013 aikana
 - Tutkijoiden tunnistamiseen tarkoitettun kansainvälisen ORCID-tunnisteen (ks. <http://orcid.org>) hyödyntäminen yksi mahdollisuus

Mahdollisia tulevia kehityssuuntia (2): reaaliaikaisuus?

- Dynaamisempien rajapintojen kehittäminen tiedonkeruuprosessissa mukana olevien järjestelmien välille? Tietojen päivittyminen reaaliajassa?
 - Yliopistojen julkaisurekisterit, OKM:n tietovarasto, Vipunen, julkaisuportaali
 - Edellyttäisi sitä, että kaikki järjestelmät ja prosessit tukevat automatisointia: tästä ollaan vielä kaukana
 - Tietojen tarkistusta ja täydentämistä tehdään toistaiseksi eri tahojen yhteistyönä
 - Mm. organisaatioiden välisten yhteisjulkaisujen käsittely haastavaa
- Reaaliaikaisuus ei ehkä toteudu aivan lähitulevaisuudessa...

Mahdollisia tulevia kehityssuuntia (3): Julkaisutiedot avoimeksi dataksi?

- Olisiko yliopistojen julkaisudata mahdollista avata soveltuvalla lisenssillä ja soveltuvassa formaatissa muidenkin käyttöön?
 - Dataa olisi mahdollista hyödyntää muissakin palveluissa ja sitä olisi mahdollista analysoida muillakin välineillä
 - Liittyisikö tähän ongelmia? Mitä mieltä yliopistot ovat?
 - Mitä kautta avoimeen dataan pääsisi käsiksi? Julkaisuportaali tuskin luontevin paikka

Lisätietoja julkaisuportaalista ja tiedonkeruusta

- OKM:n tiedonkeruun käsikirjat ja muuta aihepiiriin liittyvää materiaalia:
<https://confluence.csc.fi/pages/viewpage.action?pageId=21072701>
- Julkaisuportaali: tilannekatsaus ja alustava suunnitelma vuoden 2013 toiminnasta (10.1.2013)
<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201303102356>

